

Produktläge ogräs

Robert Olsson, NBR Nordic Beet Research Foundation

FOTO: ROBERT OLSSON, NBR

Tiderna förändras. När det gäller tillgången till goda lösningar mot ogräs i sockerbeter, till det sämre. Men inte värre än att det går att se ljus i slutet av tunneln.

Under den senaste femårsperioden har vi upplevt en klar försämring av tillgången till bra kemiska lösningar.

Tillgången begränsas på tre plan

1. Godkännandet upphör, dvs. produkten försvinner helt från marknaden.

Exempel här är Betanal och Kemifam innehållande fenmedifam.

2. Godkännandet begränsas. Det finns idag en hel rad av inskränkningar i användningsområdet. Många klart väl motiverade, andra kanske mindre väl. Alla produkter har idag en s.k. GAP som anger hur produkten ska användas. Dess två viktigaste begrepp är maximalt

tillåten dos per behandling och maximalt tillåten dos totalt under odlings säsongen. Andra biter i GAP är:

- maximalt antal behandlingar
- tidigaste och/eller senaste utvecklingsstadium hos grödan
- begränsningar i hur ofta över år produkten får användas.

För våra betherbicer "lider" vi från och till av följande begränsningar:

- Goltix SC får bara användas upp till åtta örtblad.
- Betanal Power och Betasana Duo får bara användas tre gånger per säsong.
- Ethosat får bara användas

i doser upp till 0,1 liter per hektar och säsong.

- Matrigon 72 SG kan bara användas upp till fem örtblad.

3. Handeln kan inte leverera de kvantiteter vid den tid som odlarna önskar.

Exempel är tillgången på Goltix och Ethosat 2012. Inför 2013 får vi räkna med viss risk för brist på Goltix, men den vara som kommer till landet ska finnas här i tid.

Sammantaget innebär situationen:

- att det blir viktigare att planera och beställa produkt i god tid hos sin återförsäljare.
- att utrymmet för "brandkårsutryckningar" med högre doser inte längre finns. Därmed ökar trycket på odlaren att verkligen stå med

FOTO: ROBERT OLSSON, NBR

Trampört - ett av våra mest svårbekämpade ogräs.

ett rent fält efter två sprutningar. Det i sin tur ställer krav på att första sprutningen efter uppkomst görs i tid (på ogräsen hjärtbladstadium) och att intervallet till den andra sprutningen inte blir för långt (normalt åtta till tolv dagar).

- att radrensning bör övervägas av fler. Radrensning är idag mer än tidigare en maskinstationstjänst. Med en kostnad väl under 500 kr per hektar är det för många ett kostnadseffektivt komplement till den kemiska behandlingen. I normalfallet blir radrensningen den fjärde och sista behandlingen. För odlare med måttliga ogräsproblem och bra bestånd under torr väderlek kan radrensning vara ett alternativ till tredje sprutningen. Man ska då räkna med ytterligare en radrensning strax före radtäckning.

Sämre innan det blir bättre

Tabellen visar dagsläget för de produkter som nu rullar i prak-

tik och försök. Som du ser lär trotjänaren Pyramin DF försvinna från marknaden nästa år. Möjligen kan vi hoppas på tillgång till dess verksamma substans, kloridazon, i produkten Fiesta T ytterligare något år. Det återstår att se. Goltix genomgår nu en utvärdering och inför 2014 vet vi vad som gäller på längre sikt. Vi behöver Goltix på dagens dosnivå.

Framtiden ljusare

Vi tror på framtiden. Det betyder inte att allt kommer att ordna sig utan ansträngning. Men många jobbar hårt för en långsiktigt hållbar betodling. På annan plats i detta nummer kan du läsa mer om radrensning med precision och kapacitet. KWS och Bayer jobbar vidare med den naturliga betan som tål lågdosmedel (ALS-hämmare). Ingenting är omöjligt, det tar bara lite längre tid.

I tabellen ser du vad som finns, vad som gäller och vad som är på gång 2013–2015. Det finns nytt att hämta!

Preparat	Maxdos/år Dos/tillfälle Antal beh./år
Goltix SC 700 700 g/l metamitron	6,0 l/ha 3,0 l/ha 4 ggr
Betasana SC 160 g/l fenmedifam	3,0 l/ha 1,0 l/ha 3 ggr
Betanal Power 160 +160 g/l fenmedifam desmedifam	1,8 l/ha 0,6 l/ha 3 ggr
Betasana Duo 80 +80 g/l fenmedifam desmedifam	3,0 l/ha 1,0 l/ha 3 ggr
Ethosat 500 SC 500 g/l etofumesat	0,1 l/ha 0,1 l/ha 2 ggr
Safari 500 g/kg triflusalufuronmetyl	120 g/ha 30 g/ha 4 ggr
Pyramin 650 g/l kloridazon	4,0 l/ha 4,0 l/ha ej spec. För dispens: Se kommentar
Fiesta T 360 + 60 g/l kloridazon kvinmerak	6,0 l/ha 4,0 l/ha ej spec
Matrigrion 720 g/l klopyralid	165 g/ha 165 g/ha 2 ggr
Centium 36 CS 360 g/l klomazon	- - -
Venzar 500 SC 500 g/l lenazil	- - -

Godkänd till	Kommentar	Firma
2014-02-28	Omregistrering pågår. Risk för brist på vara 2013 men leveranser ska komma i tid. Behandling senast stadium 18, dvs. 8 örtblad..	Makhteshim
2015-02-28	Endast för bandsprutning. Behandling senast stadium 18, dvs. 8 örtblad.	United Phosphorous
2015-02-28	Koncentrationsbegränsning. Risk för stopp i munstyckssilar där koncentrationen i sprutväska understiger 0,4 %, dvs. 0,6 l i 150 l vatten. Ev. höjd totaldos tidigast säsongen 2015.	Bayer
2015-02-28	Möjlig lite sämre effekt än Betanal Power per g verksam substans men kunde inte visas i tankblandning med Goltix 2012. Oljan viktig - ev. högre dos vid svåra förhållanden. Behandling senast stadium 18, dvs. 8 örtblad. Behandling endast användas vart tredje år på fältet. Inga koncentrationsbegränsningar.	United Phosphorous
2013-02-28	Vi förväntar förlängd registrering därefter. Osäkert om högre doser kan komma att accepteras. Får användas från stadium 10, vilket innebär att den kan användas vid första körningen efter uppkomst.	Makhteshim
2014-06-30	Inga kända farhågor inför omregistrering. Samma fält får behandlas högst vart tredje år.	DuPont
2012-12-31	Får importeras och säljas till återförsäljare t.o.m. 2012. Får användas t.o.m. säsongen 2014. Dispens sökt i november 2012 och är beviljad. Denna vara får importeras, säljas till återförsäljare och slutkund under fyra månader, 1/3-28/6 2013. Maxdos/ha: 1 kg per gång och totalt 3 kg. Högst fyra behandlingar. OBS! Vara köpt 2013 får endast användas 2013.	BASF
2015-04-30	Ansökan om omregistrering kommer inte att göras. Troligtvis normal utfasning, alltså sista året i praktisk användning 2016. Mycket begränsade mängder Fiesta T tas in till Sverige 2013. 1,8 l Fiesta "motsvarar" 1 kg Pyramin. Får användas vart tredje år i doser upp till max 2 600 g kloridazon. Kvinmerak bristvara - prioriteras till raps. Vid användning före uppkomst: 4,0 l/ha. Vid användning efter uppkomst: 1-2 l/ha i tankblandning.	BASF
2017-04-30	"Gamla" Matrigons godkännande upphörde 2011-05-01. Vattenlösligt granulat. Matrigo 72 SG får i sockerbeter användas senast i intervallet 2-5 utvecklade örtblad. Det betyder att behandling mot tistel måste ske tidigare än vad som är optimalt ur effektivitetssynpunkt. Välj andra lösningar i första hand.	DOW
	Produkt under provning Inlämnad för zonregistrering (DK). Beslut i oktober/november utlovat men har ännu inte kommit. Ansökan i sockerbeter inlämnad i Sverige. Provas i totaldosen 0,2 l/ha produkt fördelat på två behandlingar efter uppkomst vid TII-TIII.	Nordisk Alkali
	Produkt under provning. Förväntad registrering 2015. Provas i totaldosen 1,0 l produkt fördelat på 1-3 behandlingar efter uppkomst vid TI-TIII.	DuPont